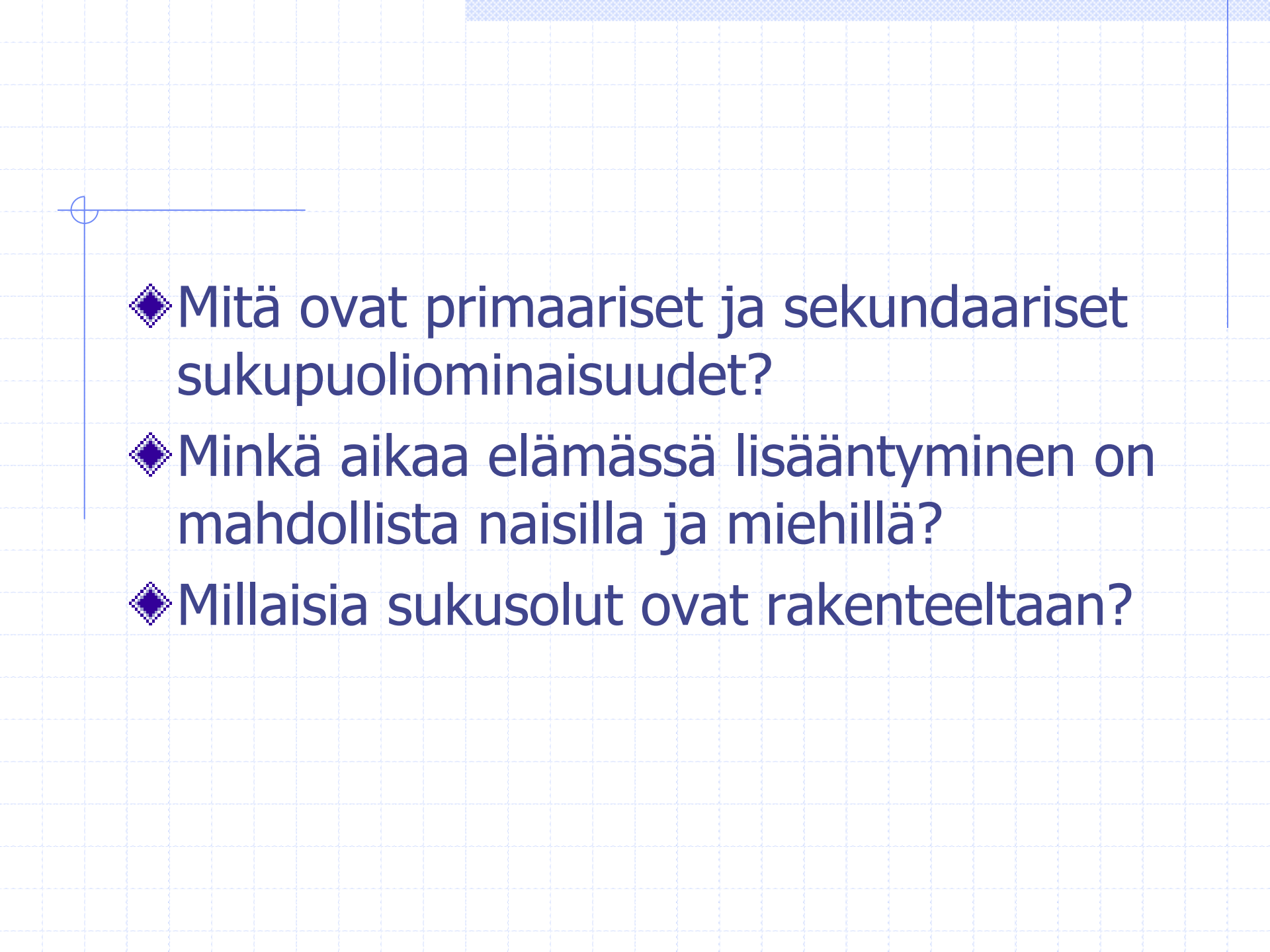

-
- ◆ Mitä ovat primaariset ja sekundaariset sukupuoliominaisuudet?
  - ◆ Minkä aikaa elämässä lisääntyminen on mahdollista naisilla ja miehillä?
  - ◆ Millaisia sukusolut ovat rakenteeltaan?

Miehen lisääntymishormonit

Aivolisäkkeen FSH ja
LH →

- ◆ kivesten kehitys
- ◆ siittiöiden muodostuminen

kivesten ja
lisämunuaisen
testosteroni →

- ◆ sekundaariset
sukupuoliominais-
suudet ja kasvu

Siittiötuotanto

- ◆ siittiön kehittyminen kestää n. 10 viikkoa.
- ◆ muodostuvat kivesten siittiötiehyissä, kypsyvät lisäkiveksissä
- ◆ 50 milj.-100 milj. kpl/ml -> yksi siemensyöksy 200-300 milj.

Rakenne

Kärkikappale: sis. entsyymejä

Pää: haploidinen tuma

Keskikappale: mitokondriot

Häntä

Kiveksissä työnjako

- ◆ **Siementiehyet:** siittiöiden kantasolut. Jakautuu, toisesta uusi kantasolu ja toisesta alkaa kehittyä siittiö.
- ◆ **Tukisolut:** huolehtivat siittiöiden ravinnonsaannista ja säätelevät kypsymistä.
- ◆ **Välisolut:** tuottavat testosteronia Kypsyessä kohti siementiehyen onteloa -> siirtyvät **lisäkiveksiin** varastoon

Paisuvaiskudos kerää verta -> siitin
jäykistyy

Siemensyöksyssä siittiöt, rakkularauhasen
ja eturauhasen eritteet (lima, sokeri)
poistuu **siemenjohdinta** ja
virtsaputkea pitkin.

Mitä uhkia siittiötuotannolla on?

- ◆ mahdollisesti ravinnon lisäaineet ym. kemikaalit (esim. naissukupuoli-hormonia estrogeenia muistuttavat kemialliset yhdisteet)
- ◆ tupakointi, ja jopa sikiöaikana miehen saama äidin "tupakointiannos"
- ◆ tulehdukset viimeisen 2 kk. aikana
- ◆ pitkäaikainen korkea lämpötila
- ◆ insuliinitason nousu